

Znak: WK – 6100/5/4/2004

Katowice, dnia 14 grudnia 2004 r.

Pan
Wójt Gminy
Jasienica

Wystąpienie pokontrolne

Inspektorzy Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach przeprowadzili w dniach od 16 sierpnia do 28 września 2004 r. kontrolę kompleksową gospodarki finansowej Gminy Jasienica za okres od 1 stycznia 2003 do 31 lipca 2004 roku.

Ustalenia kontroli zawarte zostały w protokole kontroli podpisanym w dniu 15 października 2004 r., którego jeden egzemplarz pozostawiono w kontrolowanej jednostce.

W trakcie bieżącej kontroli stwierdzono nieprawidłowości, które były wynikiem niedostatecznej znajomości przepisów prawa oraz braku prawidłowo zorganizowanego systemu kontroli wewnętrznej.

Poniżej przedstawiam poszczególne nieprawidłowości stwierdzone w trakcie kontroli, wskazując zarazem wnioski zmierzające do ich usunięcia oraz osoby odpowiedzialne za nieprawidłowe wykonywanie czynności służbowych, stosownie do treści art. 9 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2001 r. Nr 55, poz. 577 z późn. zm.).

W zakresie wewnętrznej kontroli finansowej

- *Zaniechanie w 2003 roku objęcia kontrolą wszystkich podległych jednostek organizacyjnych w zakresie przestrzegania przez kierowników tych jednostek wewnętrznych procedur kontroli finansowych, na podstawie kontroli co najmniej 5 % wydatków tych jednostek, co było wymagane przepisami art. 127 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 26 listopada 1998 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2003 r. Nr 15, poz. 148 z późn.zm.).*

W 2003 r. na 19 jednostek organizacyjnych działających na terenie Gminy przeprowadzono kontrolę 7 jednostek.

Przyczyną stwierdzonej nieprawidłowości było zaniechanie przez Wójta Gminy Jasienica ujęcia w planie kontroli na 2003 r. wszystkich podległych jednostek organizacyjnych.

Wniosek nr 1

Przeprowadzić kontrolę wszystkich podległych jednostek organizacyjnych Gminy, mając na uwadze przepisy art.127 ustawy z dnia 26 listopada 1998 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2003 r. Nr 15, poz.148 z późn. zm.).

W zakresie uzyskanych dochodów z tytułu opłat za wydane zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych

- *Zaniechanie wydania decyzji w sprawie wygaśnięcia zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, przedsiębiorcom którzy wnieśli opłatę po terminie określonym w art. 11¹ ust. 7 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. z 2002 r. Nr 147, poz. 1231 z późn. zm.), tj. po 31 maja 2004 r. Zgodnie z art.18 ust. 12 pkt 5 zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych wygasa wówczas gdy przedsiębiorca nie dokona opłaty w terminach, o których mowa w art. 11¹ ust. 7 ustawy. Dotyczyło to zezwoleń:*

- *nr 2/2004 z 3 lutego 2004 r. na sprzedaż napojów alkoholowych do 4,5 % zawartości alkoholu oraz piwo – do spożycia w miejscu sprzedaży,*
- *nr 2/2004 z 3 lutego 2004 r. na sprzedaż napojów alkoholowych powyżej 4,5 % do 18% zawartości alkoholu (z wyjątkiem piwa) – do spożycia w miejscu sprzedaży,*
- *nr 1/2004 z 3 lutego 2004 r. na sprzedaż napojów alkoholowych powyżej 18% zawartości alkoholu – do spożycia w miejscu sprzedaży,*
- *nr 5/2004 z 19 marca 2004 r. na sprzedaż napojów alkoholowych do 4,5 % do zawartości alkoholu oraz piwo – do spożycia w miejscu sprzedaży,*
- *nr 3/2004 z 19 marca 2004 r. na sprzedaż napojów alkoholowych powyżej 4,5 % do 18 % zawartości alkoholu (z wyjątkiem piwa) – do spożycia w miejscu sprzedaży,*
- *nr 4/2004 z 19 marca 2004 r. na sprzedaż napojów alkoholowych powyżej 18 % zawartości alkoholu – do spożycia w miejscu sprzedaży.*

Przyczyną nieprawidłowości było nierzetelne wykonywanie obowiązków przez podinspektora Urzędu Gminy Jasienica, który nie powiadomił Wójta Gminy o obowiązku wydania decyzji o wygaśnięciu zezwoleń.

Wniosek nr 2

Wzmocnić nadzór nad podinspektorem odpowiedzialnym za informowanie kierownika jednostki o obowiązku wydania decyzji o wygaśnięciu zezwolenia, mając na uwadze art. 18 ust. 12 pkt 5 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. z 2002 r. Nr 147, poz. 1231 z późn. zm.).

W zakresie udzielonych dotacji na podstawie art. 118 ustawy o finansów publicznych

- *Przy udzielaniu w 2004 roku dotacji celowych dla stowarzyszeń – Klubów Sportowych LKS „Drzewiarz”, LKS „Zamek” oraz UKS „Olimp Wójt Gminy naruszył postanowienia uchwały Rady Gminy nr V/53/2003 z dnia 6 marca 2003 roku w sprawie trybu postępowania o udzielenie dotacji z Budżetu Jasienica na realizację zadań Gminy, sposobu rozliczania oraz kontroli realizacji zadań, dla podmiotów nie zaliczonych do sektora finansów publicznych*

i nie działających w celu osiągnięcia zysku. Nie rozpatrzono wniosków o dotację do dnia 15 grudnia 2003 roku, co było wymogiem ww. uchwały oraz zaniechano odrzucenia niekompletnych wniosków o dotację.

Wniosek nr 3

Wzmocnić nadzór nad specjalistą ds. komunikacji społecznej w zakresie postępowania o udzielenie dotacji, sposobu jej rozliczania oraz kontroli wykonania zleconego zadania następowało zgodnie z art. 118 ustawy z dnia 26 listopada 1998 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2003 r. Nr 15, poz. 148 z późn. zm.).

W zakresie mienia komunalnego

- *Zaniechanie ujęcia w ewidencji księgowej wszystkich środków trwałych, tj. gruntów i budynków Ochotniczych Straży Pożarnych i Ośrodków Zdrowia, czym naruszono postanowienia art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz.U. z 2002 r. Nr 76, poz. 694 z późn. zm.), zgodnie z którym do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego należy wprowadzić w postaci zapisu, każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym. Przyczyną nieprawidłowości był brak przekazania do Wydziału Finansowego informacji o zmianie stanu środków trwałych przez Inspektora Gospodarki Gruntami.*

Wniosek nr 4

Ująć w ewidencji księgowej wartość gruntów i budynków przejętych w drodze komunalizacji, art. 20 ust. 1 i 24 ust. 5 ustawy o rachunkowości (Dz. U. z 2002 r. Nr 76, poz. 694 z późn. zm.).

Wniosek nr 5

Uzupełnić procedury wewnętrznej kontroli finansowej w zakresie przekazywania do Wydziału Finansowego informacji o zmianach stanu środków trwałych, mając na uwadze art. 35 a ustawy z dnia 26 listopada 1998 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2003 r. Nr 15, poz. 148 z późn. zm.).

- *Zaniechanie ujęcia w informacji o stanie mienia komunalnego, będącej załącznikiem do projektu uchwały budżetowej na 2004 r. sporządzonej na dzień 31 października 2003 r. dywidendy należnej od Spółki AQUA w kwocie 413.819,48 zł, która wpłynęła na rachunek Urzędu Gminy dnia 8 października 2003 r., co jest niezgodne z art. 120 ust. 4 ustawy z dnia 26 listopada 1998 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2003 r. Nr 15, poz. 148 z późn. zm.), zgodnie z którym w informacji o stanie mienia ujmuje się dane o dochodach uzyskanych z tytułu wykonywania prawa własności i innych praw majątkowych oraz z wykonania posiadania.*

Przyczyną nieprawidłowości było niewłaściwe wykonywanie obowiązków przez Skarbnika Gminy, przygotowującego dane do informacji o stanie mienia komunalnego.

Wniosek nr 6

Wzmocnić nadzór na Skarbnikiem Gminy w zakresie przygotowywania danych do informacji o stanie mienia komunalnego, mając na uwadze art. 35 a ustawy z dnia 26 listopada 1998 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2003 r. Nr 15, poz. 148 z późn. zm.) oraz w art. 120 ustawy z dnia 26 listopada 1998 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2003 r. Nr 15, poz. 148 z późn. zm.).

W zakresie księgowości i sprawozdawczości budżetowej

- *Brak ujęcia w zakładowym planie kont konta 640 „rozliczenia międzyokresowe kosztów”, pomimo iż w roku 2003 dokonywano zapisów na tym koncie.
Zgodnie z § 12 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 18 grudnia 2001 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych jednostek sektora finansów publicznych (Dz.U. z 2001 r. Nr 153, poz. 1752), podstawą prowadzenia rachunkowości może być odpowiedni plan kont.
Odpowiedzialność ponosi Skarbnik Gminy Jasienica, który nie przedłożył kierownikowi jednostki projektu zmiany zakładowego planu kont.*

Wniosek nr 7

Uzupełnić zakładowy plan kont o konto 640 „rozliczenia międzyokresowe kosztów”, mając na uwadze § 12 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 18 grudnia 2001 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych jednostek sektora finansów publicznych (Dz.U. z 2001 r. Nr 153, poz. 1752) oraz art. 35 ust. 6 ustawy z dnia 26 listopada 1998 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2003 r. Nr 15, poz. 148 z późn. zm.).

- *W dowodach księgowych Urzędu Gminy Jasienica dokonywano korekt powstałych błędów poprzez zamazywanie zapisów księgowych korektorem oraz dokonywanie zapisów ołówkiem, czyli niezgodne z zasadami przyjętymi w art. 25 ust. 1 ustawy z dnia 24 września 1994 r. o rachunkowości (Dz.U. z 2002 r. Nr 76, poz. 694 z późn. zm.), ponieważ korekty błędnych zapisów dokonuje się poprzez skreślenie dotychczasowej treści i wpisanie nowej z zachowaniem czytelności nowego zapisu oraz podpisaniem poprawki i umieszczeniem daty jak i zapisów niezgodnych z art. 23 ust. 1 wyżej cytowanej ustawy, gdzie stwierdza się, że zapisów w dowodach księgowych dokonuje się w sposób trwały.
Przyczyną nieprawidłowości był brak należytej staranności inspektorów Wydziału Finansowego przy dokonywaniu zapisów w dowodach księgowych.*

Wniosek nr 8

Wzmocnić nadzór nad inspektorami Wydziału Finansowego w zakresie prawidłowego dokonywania korekt błędów w dowodach księgowych, mając na uwadze art. 35 a ustawy z dnia 26 listopada 1998 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2003 r. Nr 15, poz. 148 z późn. zm.) oraz art. 25 ust. 1 ustawy z dnia 24 września 1994 r. o rachunkowości (Dz.U. z 2002 r. Nr 76, poz. 694 z późn. zm.).

- *Ujęcie w sprawozdaniu Rb – 27S z wykonania planu dochodów budżetowych za rok 2003 w kolumnie „dochody otrzymane” kwot dotacji celowych w wysokości po potrąceniu dokonanych zwrotów, co jest niezgodne z § 3 ust. 4 pkt 3 załącznika nr 2 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 13 marca 2001 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz.U. Nr 24, poz. 279 z późn. zm.) gdzie stwierdza się, że w kolumnie „dochody otrzymane” wykazuje się kwoty dotacji celowych, które wpłynęły na rachunek bankowy j.s.t. w okresach sprawozdawczych.*
- *Zaniechanie sporządzenia sprawozdań jednostki budżetowej Urząd Gminy Jasienica (miesięcznych i kwartalnych), czym naruszono postanowienia § 8 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 13 marca 2001 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz.U. Nr 24, poz. 279 z późn. zm.).*

Przyczyną powyższych nieprawidłowości było nierzetelne wykonywanie obowiązków przez Skarbnika Gminy Jasienica.

Wniosek nr 9

Wzmocnić nadzór nad Skarbnikiem Gminy w zakresie sporządzania sprawozdań budżetowych, mając na uwadze art. 35 a ustawy z dnia 26 listopada 1998 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2003 r. Nr 15, poz. 148 z późn. zm.) oraz rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 13 marca 2001 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz.U. Nr 24, poz. 279 z późn. zm.).

- *Księgowanie sprawozdań jednostkowych (miesięcznych, kwartalnych) Rb – 28 S za 2003 rok Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej oraz Gminnego Zespołu Obsługi Szkół i Przedszkoli w Jasienicy w koszty jednostki budżetowej – Urząd Gminy zamiast w ewidencji księgowej budżetu, co było niezgodne z przepisami rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 18 grudnia 2001 r. (Dz.U. z 2001 r. Nr 153, poz. 1752) i na koncie tym winno się księgować koszty dotyczące danej jednostki budżetowej, w tym przypadku Urzędu. Odpowiedzialność za powyższe ponosi Skarbnik Gminy Jasienica.*

Wniosek nr 10

Ująć w ewidencji budżetu roku 2004 sprawozdania jednostkowe Rb – 28S Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej oraz Gminnego Zespołu Obsługi Szkół i Przedszkoli w Jasienicy, mając na uwadze zasady funkcjonowania kont 902 – „wydatki budżetu” oraz 223 – „rozliczenie wydatków budżetowych” zawarte w załączniku nr 1 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 18 grudnia 2001 r. (Dz.U. z 2001 r. Nr 153, poz. 1752).

- *W Urzędzie Gminy Jasienica wszystkie faktury i rachunki powodujące powstanie zobowiązań finansowych, które wpłynęły do jednostki ujmowano w koszty w momencie ich zapłaty a nie w czasie, w jakim faktycznie powstały, co dotyczyło:*
 - *faktur na łączną kwotę 6.974,53 zł, które dotyczyły zobowiązań roku 2002 a zostały ujęte w ewidencji roku 2003 (pod datą 31.12.2003 r.),*

- *faktur i rachunków na łączną kwotę 11.694,77 zł, które dotyczyły zobowiązań roku 2003 a zostały ujęte w księgach w roku 2004.*

Powyższe nieprawidłowości naruszają przepis art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz.U. z 2002 r. Nr 76, poz. 694 z późn. zm.), ponieważ w księgach rachunkowych jednostki należy ująć wszystkie osiągnięte, przypadające na jej rzecz przychody i obciążające ją koszty związane z tymi przychodami dotyczące danego roku obrotowego, niezależnie od terminu ich zapłaty.

Wniosek nr 11

Wzmocnić nadzór nad Skarbnikiem Gminy w zakresie prawidłowego prowadzenia ewidencji księgowej, mając na uwadze art. 35 a ustawy z dnia 26 listopada 1998 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2003 r. Nr 15, poz. 148 z późn. zm.) oraz art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz.U. z 2002 r. Nr 76, poz. 694 z późn. zm.).

Reasumując należy stwierdzić, że przyczyną występujących nieprawidłowości było niewłaściwe wykonywanie obowiązków przez pracowników merytorycznie odpowiedzialnych oraz brak właściwego nadzoru ze strony kierownictwa nad pracownikami. W związku z tym należy wzmocnić nadzór poprzez opracowanie szczegółowych procedur kontroli wewnętrznej oraz wyciągnąć konsekwencje służbowe w stosunku do osób odpowiedzialnych za niewłaściwe wykonywanie obowiązków służbowych.

Stosownie do treści art. 9 ust. 3 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz.U. z 2001 r. Nr 55, poz. 577 z późn. zm.), sprawozdanie o sposobie realizacji wniosków pokontrolnych należy przedłożyć Regionalnej Izbie Obrachunkowej w Katowicach, **w terminie 30 dni** od daty otrzymania niniejszego wystąpienia.

Do wniosków zawartych w wystąpieniu pokontrolnym przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżeń **w zakresie wymienionym w art. 9 ust. 4 ustawy** z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych. Zastrzeżenia można wnosić do **Kolegium** tutejszej Izby, **w terminie 14 dni** od daty otrzymania wystąpienia pokontrolnego.